

Β. Νέα από την ελληνική και διεθνή κοινότητα

Μερικές σκέψεις μετά από μια επίσκεψη στο Imperial College

του Δρ. Γιάννη Καλιακάτσου

Τον Οκτώβρη του 2010, βρέθηκα για μια ακόμα φορά, στο Imperial College στο Λονδίνο, στα πλαίσια της συνεργασίας που έχουν αναπτύξει τα τμήματα Ηλεκτρονικής, Ηλεκτρολογίας και Μουσικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Κρήτης με τα τμήματα Φυσικής και Τεχνολογίας Υλικών του Imperial College

Σε κάθε μου επίσκεψη, με απασχολεί εκτός από τα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα, το γιατί σε όλες τις λίστες αξιολόγησης βρίσκεται ανάμεσα στα καλλίτερα πανεπιστήμια του κόσμου.

Δεν είμαι αιθεροβάμων, ξέρω ότι το Τ.Ε.Ι. Κρήτης δύσκολα θα μπορέσει να βρεθεί ανάμεσα στα καλλίτερα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του κόσμου αν και πολύ θα το θέλαμε, όμως ζήτησα κάποια πράγματα στο Imperial που εύκολα θα μπορούσαμε να έχουμε και εμείς. Πολλά από αυτά δεν χρειάζονται χρήματα, δεν απαιτούν εξειδικευμένα εργαστήρια και διάσημους καθηγητές και ταιριάζουν πολύ περισσότερο στην ιδιοσυγκρασία των Ελλήνων. Αν το καταφέρνουν οι συνήθως φλεγματικοί Άγγλοι γιατί δεν μπορούμε εμείς;

Είναι από τα θέματα που τίγονται στις αξιολογήσεις από εξωτερικούς κριτές σε όλα τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, μηδέ του δικού μας εξαιρουμένου.

Αναφέρομαι στο θέμα της κοινωνικοποίησης και της επικοινωνίας μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας του πανεπιστημίου. Το πρόγραμμα μια τυπικής μέρας: Στις 10 το πρωί, μετά από μία ώρα παρουσίας του ακαδημαϊκού προσωπικού στα γραφεία μας, όπου διαβάζαμε την αλ-

ληθιογραφία και τις ειδήσεις (επιστημονικές κυρίως) της ημέρας, πηγαίναμε στο common room για καφέ και συζήτηση. Είχαμε την ευκαιρία να δούμε τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και να συζητήσουμε μαζί τους τα προβλήματα που είχαν με την έρευνά τους, τους συναδέλφους από το ίδιο εργαστήριο, αλλά και άλλες ομάδες, να ανταλλάξουμε απόψεις σχετικά με τις προτάσεις που θα έκανε το εργαστήριο για έρευνα, για εξοπλισμούς, για μεταπτυχιακούς φοιτητές είτε τέλος για την οργάνωση των μαθημάτων που ήταν επιφορτισμένο να διδάξει. Ακόμη να δούμε τους άλλους Έλληνες ή γενικότερα φίλους που ήταν εκεί για να συζητήσουμε για ο,τιδήποτε.

Μετά συνεχίζαμε τη δουλειά μας στο εργαστήριο ή στο γραφείο μέχρι το μεσημέρι που πηγαίναμε για φαγητό. Συνήθως στο εστιατόριο του πανεπιστημίου που ήταν για χρήση των μελών του προσωπικού και των διδακτορικών φοιτητών και που πάντα σχεδόν ήταν γεμάτο. Μια γρήγορη στάση για καφέ στο common room στο faculty of engineering και κάποια συνάντηση εκεί με τους συνεργάτες από άλλα τμήματα.

Μετά πίσω στο εργαστήριο μέχρι τουλάχιστον τις 5 το απόγευμα και στη συνέχεια για τσάι και συναντήσεις με τους εκπροσώπους εταιρειών, συναδέλφους από άλλα πανεπιστήμια μέχρι την ώρα που θα φεύγαμε, συνήθως μετά τις 7 το βράδυ. Αν είχαμε τελειώσει νωρίτερα ή το πείραμα πήγε καλά, πηγαίναμε για μπύρες σε κάποια από τις γειτονικές pubs.

Φυσικά τις ημέρες που κάποιος έχει μάθημα, οι διαλέξεις γίνονταν κανονικά και οι

συζητήσεις, οι καφέδες, το φαγητό ή οι μπύρες έμπαιναν σε δεύτερη μοίρα.

Τι σχέση έχουν όλα αυτά με την ποιότητα της εκπαίδευσης και της έρευνας στο πανεπιστήμιο; Φαινομενικά καμία. Αυτό αναρωτιόμουν και εγώ όταν πριν 10 χρόνια, ίσως και παραπάνω, οι εξωτερικοί αξιολογητές που είχαν έρθει τότε στο παράρτημα Χανίων στα πλαίσια του πιλοτικού προγράμματος αξιολόγησης, ρωτούσαν που και πότε βρισκόμαστε τα μέλη της κοινότητας του Τ.Ε.Ι. να πιούμε μαζί ένα καφέ ή μια μπύρα.

Το πρώτο πλεονέκτημα από την όλη αυτή διαδικασία ήταν η φυσική παρουσία επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού, αλλιά και φοιτητών, στους χώρους του Imperial συνεχώς από τις 9 το πρωί μέχρι τις 7 το βράδυ και αυτό όλες τις εργάσιμες μέρες ακόμα και στις εξετάσεις. Εδώ τι κάνουμε; Φυσικά και πάμε στα μαθήματά μας, φυσικά και οι φοιτητές έρχονται γύρω στις 10 - 11 το πρωί, αλλιά οι χώροι συνάντησης είναι λίγιοι, στα κυλικεία δεν σε κρατάει τίποτα, οι χώροι γραφείων είναι πολλοί λίγιοι. Ανεξάρτητοι χώροι συνάντησης στις σχολές δεν έχουν προβληφτεί. Τι αποτέλεσμα έχουν όλα αυτά; Το πρωί 10 με 2 υπάρχει κίνηση, το ίδρυμα μας φαίνεται ότι είναι ζωντανό. Τα απογεύματα; Μάλλον φαίνεται ότι έχει πολύ λίγους φοιτητές. Το Imperial College δεν είναι από τα μεγάλα σε μέγεθος πανεπιστήμια, είναι στο μέγεθος του Τ.Ε.Ι., σφύζει όμως από ζωή όλη μέρα.

Το δεύτερο πλεονέκτημα, αφορά την επαφή και επικοινωνία των μελών του προσωπικού. Οι συναντήσεις, έστω για καφέ, μέσα στους χώρους του ιδρύματος φέρνουν πιο κοντά τα μέλη της κοινότητας, αναπτύσσονται προβληματισμοί, αναδεικνύονται προβλήματα και προτείνονται λύσεις. Όχι κατ' ανάγκη σε επιστημονικά θέματα, που και αυτά θα συζητηθούν. Οι άνθρωποι θα έλθουν σε πιο στενή επικοινωνία και αυτό θα βοηθήσει ιδιαίτερα στη δύσκολη κατάσταση που περνάμε σήμερα.

Δεν θεωρώ ότι η νοοτροπία που τόσα χρόνια έχουμε καλλιεργήσει μπορεί να αλλάξει από τη μια στιγμή στην άλλη. Ας δώσουμε όμως μια ευκαιρία. Να βρούμε χώρους για τις κοινές συναντήσεις. Πολλές φορές τα έχουμε πει στα συμβούλια των τμημάτων, των σχολών και του Τ.Ε.Ι. αλλιά δεν έχουμε κάνει ακόμα σχεδόν τίποτα. Θυμάμαι κάποιες συναντήσεις της ΣΤΕΦ όταν ήμουν αντιπρόεδρος, σε πολλές υπήρχε μεγάλο ενδιαφέρον, πίναμε και ένα καφέ στα όρθια, αλλιά φαινόταν ότι χρειαζόμασταν κάτι παραπάνω σε χώρους.

Τώρα που έχουμε αρκετούς χώρους για διδασκαλία και έρευνα, μήπως είναι καιρός να δημιουργήσουμε και περισσότερους χώρους για κοινές συναντήσεις; Μόνο το εστιατόριο και μόνο το κυλικείο έτσι όπως είναι σήμερα δεν φθάνουν. Οι βελτιώσεις σ' αυτό τον τομέα θα βοηθήσουν τη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ μας, και, ποιος ξέρει, μπορεί να φέρουν τον κόσμο στο Τ.Ε.Ι. για περισσότερες ώρες (δεν κτυπάνε κάρτα στο Imperial το επιστημονικό προσωπικό και οι φοιτητές αλλιά μάλλον απίθανο είναι να μην βρίσκονται στο ίδρυμα από τις 9 το πρωί μέχρι, συνήθως, μετά τις 7 το βράδυ).

Τα νέα μέλη του επιστημονικού προσωπικού του Τ.Ε.Ι. φέρνουν και μια τέτοια νοοτροπία, ας τους βοηθήσουμε να την αναπτύξουν περισσότερο και να την μεταφέρουν και σε μας. Πιστεύω ότι μετά, τα άλλα είναι εύκολα.

Σε επόμενο τεύχος θα επανέλθω με επιστημονικά - ερευνητικά θέματα από τις επισκέψεις μου εκεί. Αλλιά όταν με ρώτησαν οι συνάδελφοί μου εδώ στο Τ.Ε.Ι. ποιο ήταν αυτό που μου έκανε μεγαλύτερη εντύπωση από τις επισκέψεις μου στο Imperial απάντησα ότι «πώς μπορεί ένα μικρό σε μέγεθος πανεπιστήμιο να φαίνεται τόσο μεγάλο».